

– Дата доступу: 20.03.2015.

2. Аудит и финансовый анализ [Электронный ресурс]. — Режим доступа: [http://www.auditfin.com/fin/2009/3/04_05/04_05 %20.pdf](http://www.auditfin.com/fin/2009/3/04_05/04_05%20.pdf). – Дата доступа: 20.03.2015.

3. ДФК Фемида-Аудит [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.femida-audit.com/>. – Дата доступа: 20.03.2015.

Пархоменко Ольга

к.е.н., доцент

Король Олена

студент

Університет економіки і права КРОК

м. Київ

ОБЛІК ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ: БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ТА ПОДАТКОВИЙ АСПЕКТИ

Динамічні ринкові перетворення економічних взаємовідносин суб'єктів господарювання під впливом глобалізації світової економічної системи потребують адекватного відображення звітності підприємства інформації щодо основних засобів. Реформування бухгалтерського обліку та прийняття національних Положень (стандартів) бухгалтерського обліку призвело до вдосконалення форм і змісту фінансової звітності в Україні. Однак, тривалий час існували суттєві принципові неузгодження в частині фінансового та податкового обліку основних засобів.

Важливі аспекти організаційно-методичного забезпечення бухгалтерського та податного обліку основних засобів досліджено у багатьох наукових працях, зокрема таких вчених, як: Голова С. Ф., Пархоменко О.П., Колеснікової О. М. та ін.[3-5]. Проте виникає проблема наближення бухгалтерського та податкового обліку основних засобів, що потребує подальшого дослідження.

Метою роботи є розкрити зміст бухгалтерського і податкового обліку основних засобів.

Необхідною умовою здійснення господарської діяльності є забезпечення підприємства основними засобами. Основними нормативно-правовими актами, які регулюють вітчизняний облік основних засобів є Податковий кодекс України (далі – ПКУ) [1] і Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 7 "Основні засоби" (далі – П(С)БО 7) [2]. Для порівняння бухгалтерського та податкового обліку основних засобів слід

використати табл.1.

Таблиця 1

**Порівняльний аналіз бухгалтерського та податкового обліку
основних засобів**

Критерій 1	П(С)БО 7 2	ПКУ 3
1. Визначення основних засобів	Основні засоби – матеріальні активи, які підприємство/установа утримує з метою використання їх у процесі виробництва/діяльності або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік) (п. 4 П(С)БО 7	Основні засоби – матеріальні активи, у тому числі запаси корисних копалин наданих у користування ділянок надр (крім вартості/землі, незавершених капітальних інвестицій, автомобільних доріг загального користування, бібліотечних і архівних фондів, матеріальних активів, вартість яких не перевищує 2 500 гривень, невиробничих основних засобів і нематеріальних активів), що призначаються платником податку для використання у господарській діяльності платника податку, вартість яких перевищує 2 500 гривень і поступово зменшується у зв'язку з фізичним або моральним зносом та очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких з дати введення в експлуатацію становить понад один рік (або операційний цикл, якщо він довший за рік) (пп. 14.1.138 п. 14 ПКУ
2. Групи основних засобів	1. Земельні ділянки. 2. Капітальні витрати на поліпшення земель, не пов'язані з будівництвом. 3. Будівлі, споруди та передавальні пристрої. 4. Машини та обладнання. 5. Транспортні засоби. 6. Інструменти, прилади, інвентар (меблі). 7. Тварини. 8. Багаторічні насадження. 9. Інші основні засоби (пп. 5.1 п. 5 П(С)БО 7 [5], пп. 145.1 п. 145 ПКУ	
3. Методи нарахування амортизації	1. Прямолінійний. 2. Зменшення залишкової вартості. 3. Прискореного зменшення залишкової вартості. 4. Кумулятивний. 5. Виробничий (п. 26 П(С)БО 7 [5], пп. 145.1.5. ПКУ	
4. Вибір методу амортизації підприємством	Метод нарахування амортизації підприємство обирає самостійно (п. 28 П(С)БО 7 [5])	Здійснюється підприємством за методом, визначеним у наказі про облікову політику відповідно до встановлених ПКУ обмежень: група 1 – земельні ділянки; група 2 – капітальні витрати на поліпшення земель, не пов'язані з будівництвом (будь-який метод, окрім прискореного зменшення залишкової вартості); група 3 – будівлі, споруди; група 4 – машини та обладнання (виключно метод прискореного зменшення залишкової вартості) (пп. 145.1.5 п. 145 ПКУ [4]); група 5 – транспортні засоби (виключно метод прискореного зменшення залишкової вартості) (пп. 145.1.5 п.145 ПКУ[4]); залишкової вартості) (пп. 145.1.5 п. 145 ПКУ [4]); група 6 – інструменти, прилади, інвентар (будь-який метод, окрім прискореного зменшення

		залишкової вартості); група 7 – тварини; (будь-який метод, окрім прискореного зменшення залишкової вартості); група 8 – багаторічні насадження (будь-який метод, окрім прискореного зменшення залишкової вартості); група 9 – інші основні засоби (прямолінійний або виробничий) (пп. 145.1.6 п. 145 ПКУ [4])
5. Строк корисного використання основних засобів	Встановлюється підприємством самостійно з урахуванням переліку визначених факторів (п. 23 П(С)БО 7	ПКУ встановлює обов'язкові мінімально допустимі строки корисного використання основних засобів (пп. 145.1 п. 145 ПКУ
6. Врахування витрат, пов'язаних з поліпшенням об'єкта (реконструкція, модернізація, добудова, дообладнання і т. д.)	Первісна вартість основних засобів збільшується на суму витрат, пов'язаних з поліпшенням об'єкта, що призведе до збільшення в майбутньому економічних вигод (п. 14 П(С)БО 7	ПКУ дозволяє збільшити первісну вартість основних засобів на суму витрат, що призведе до зростання майбутніх економічних вигод, первісно очікуваних від використання об'єктів у сумі, що перевищує 10 відсотків сукупної балансової вартості всіх груп основних засобів, що підлягають амортизації, на початок звітного податкового року з віднесенням суми поліпшення на об'єкт основного засобу, щодо якого здійснюється ремонт та поліпшення (пп. 146.11 п. 146 ПКУ
7. Врахування витрат, пов'язаних з ремонтом та поліпшенням об'єктів ОЗ	Включаються до складу витрат (п. 15 П(С)БО 7	Входять у суму витрат, якщо сума не перевищує 10 відсотків вартості, яка амортизується на початок звітного періоду. Решта витрат збільшує первісну вартість такого об'єкта (пп. 146.12 п. 146 ПКУ)
8. Переоцінка основних засобів	Підприємство/установа може переоцінювати об'єкт основних засобів, якщо залишкова вартість цього об'єкта суттєво відрізняється від його справедливої вартості на дату балансу. У разі переоцінки об'єкта основних засобів на ту саму дату здійснюється переоцінка всіх об'єктів групи основних засобів, до якої належить цей об'єкт п.16 П(С)БО 7) [5].	Мають право проводити переоцінку об'єктів основних засобів, застосовуючи щорічну індексацію вартості основних засобів, що амортизується, та суми накопиченої амортизації на коефіцієнт індексації, який визначається за формулою: $K_i = [I(a-1) - 10] : 100$, де $I(a-1)$ – індекс інфляції року, за результатами якого проводиться індексація. Якщо значення K_i не перевищує одиниці, то індексація не проводиться. Збільшення вартості об'єктів основних засобів, що амортизується, здійснюється станом на кінець року (дату балансу), за результатами якого проводиться переоцінка та використовується для розрахунку амортизації з першого дня наступного року (пп. 146.21 п. 146 ПКУ)
9. Період нарахування амортизації	Нарахування амортизації проводиться щомісячно, починаючи з місяця, що настає за місяцем введення об'єкта основних засобів в експлуатацію і зупиняється на період його реконструкції, модернізації, добудови, дообладнання, консервації та інших видів поліпшення та консервації (п. 29 П(С)БО 7 [6]; пп. 146.2 п. 146 ПКУ)	

За даними досліджень можна зазначити, що з упровадженням ПКУ групи податкового та бухгалтерського обліку співпадають. Позитивним моментом ПКУ є те, що закріплені мінімально допустимі строки корисного використання об'єкту, який може підприємство встановлювати самостійно за наказом. Не менш важливою проблемою є процедура нарахування амортизації, яка потребує дослідження. На об'єкти основних засобів нараховується амортизація у відповідно до законодавства України, але вибір методу нарахування амортизації – задача досить складна, яка стоїть завжди перед бухгалтером. Дискусії щодо економічної суті амортизації існують протягом десятка років. Облік амортизації в країнах із ринковою економікою розглядається лише як поступове перенесення вартості необоротних активів на новостворений продукт.

З уведенням в дію Податкового кодексу термін нарахування амортизаційних відрахувань у двох системах (бухгалтерський і податковий) обліку став однаковим, нараховується щомісячно, починаючи з місяця, що настає за місяцем введення в експлуатацію об'єкта. Квартальна сума «податкової» амортизації (за кожним об'єктом) визначається як сума нарахованих амортизаційних відрахувань за об'єктом за 3 місяці розрахункового кварталу. Крім того, ПКУ дозволяє в податковому обліку застосовувати п'ять методів нарахування амортизації: прямолінійний, зменшення залишкової вартості, прискореного зменшення залишкової вартості, кумулятивний і виробничий. При цьому прямолінійний і виробничий методи дозволено застосовувати до всіх груп, а інші три методи амортизації можуть бути використані тільки для певних груп основних засобів.

Список використаних джерел

1. Податковий кодекс України [Текст] : офіц. текст : за станом на 13.03.2015 / Верховна Рада України ; Кодекс України, Закон, Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР). — 2011. — № 13—14, № 15—16, № 17, ст. 112. — Відомості доступні також з мережі Інтернет : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення 21.03.15). — Назва з екрана.

2. Про затвердження Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» [Текст] : офіц. текст : за станом на 18.03.2014 р. / Мінфін України ; Наказ, Положення від 27.04.2000 № 92. — Доступно з мережі Інтернет : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00> (дата звернення 06.10.14). — Назва з екрана.

3. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади та коментарі : практ. посібн. / С. Ф. Голов. – К. : Лібра, 2000. – 837 с.

4. Пархоменко О. П. Бухгалтерський і податковий облік основних засобів та його гармонізація [Текст] / О. П. Пархоменко // Вчені записки Університету "Крок": зб. наук. пр. – Вип. 37 – Київ, 2014. – С. 42-52.

5. Колеснікова О. М. Проблемні питання обліку і оподаткування операцій з основними засобами [Текст] / О. М. Колеснікова, О. М. Ганяйло // Облік і фінанси АПК. – 2011. – № 2. – 138 с.

Роздобудько Тетяна
студент магістеріуму
Єрошкіна Ольга
к. держ. упр., доцент
Університет економіки та права «КРОК»
м. Київ

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМ ОБЛІКУ ТМЦ ЗА НАЦІОНАЛЬНИМИ ТА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ

Здійснення господарської діяльності підприємства завжди пов'язано з придбанням поточних активів з метою перепродажу, або споживання в процесі виробництва. Операції називається товарними, якщо мова йде про оплату продукції, товарів, послуг та робіт, які виникають внаслідок звичайної діяльності підприємства.

Операційна діяльність підприємства – це основна діяльність підприємства визначена статутом, що характеризується рухом коштів від реалізації продукції, від надання права користування активами, сплати постачальникам, виплат працівникам.

Метою роботи є дослідження порядку формування собівартості товарів, який належить до поточних активів підприємства.

Товар - це майно, що утримується для подальшого продажу за умов звичайної господарської діяльності [3, с.128]. Під товаром у широкому значенні розуміють матеріальну або нематеріальну власність, яка реалізується на ринку. Порядок відображення в обліку таких активів визначається П(С)БО 9 та МСБО 2.

Об'єктом роботи є господарські операції пов'язані з реалізацією товарів на підприємствах.

Отже, порівнюючи П(С)БО 9 та МСБО 2 «Запаси», спостерігається тотожність понятійного апарату так як національні стандарти були розроблені на основі міжнародних. Але наявні і відмінності: у ПСБО наведено поняття первісної вартості запасів, а у МСБО окремо визначені статті щодо оцінки запасів, собівартості, витрат на придбання, витрат на переробку тощо.